

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I ODRŽIVOG RAZVOJA

798

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja na temelju članka 160. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode (»Narodne novine«, br. 80/2013, 15/2018, 14/2019 i 127/2019), donosi

RJEŠENJE

O PROGLAŠENJU FOSILA DINOSAURA I NJIHOVIH NALAZIŠTA ZAŠTIĆENIM DIJELOVIMA PRIRODE

I.

Utvrđuje se da su fosili dinosaura na 24 (dvadeset i četiri) nalazišta u Republici Hrvatskoj značajni zbog svoje rijetkosti, veličine, izgleda, obrazovnog i znanstvenog značaja te se proglašavaju zaštićenim dijelovima prirode. Popis nalazišta, lokacija i godina pronalaska nalaze se u prilogima I. i II. ovog Rješenja.

II.

Zabranjeno je uništavati zaštićene fosile dinosaura te provoditi zahvate i/ili radnje koji mogu dovesti do oštećenja zaštićenih fosila dinosaura i njihovih nalazišta.

III.

Zaštićene fosile dinosaura zabranjeno je uzimati iz prirode i/ili izvoziti te istraživati nalazišta bez dopuštenja ministarstva nadležnog za zaštitu prirode.

IV.

Zaštićeni fosili dinosaura i njihova nalazišta na području Republike Hrvatske upisat će se u Upisnik zaštićenih minerala i fosila kojeg vodi ministarstvo nadležno za zaštitu prirode.

Detaljni podaci o lokalitetima nalazišta fosila dinosaura čuvaju se u ministarstvu nadležnom za zaštitu prirode.

V.

Zaštićeni fosili dinosaura čuvaju se na mjestu nalaza (*in situ*), a ako ih nije moguće zaštititi na nalazištu, dopuštanjem ministarstva nadležnog za zaštitu prirode daju se na čuvanje pravnoj ili fizičkoj osobi koja će osigurati njihovu stručnu zaštitu (*ex situ*).

VI.

Zaštićenim fosilima dinosaura i njihovim nalazištima iz točke I. ovog Rješenja, upravljaju mjesno nadležne javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima i/ili drugim zaštićenim dijelovima prirode.

VII.

Svaki novootkriveni fosil dinosaura i njegovo nalazište proglasit će se zaštićenim dijelom prirode u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode.

VIII.

Ovo Rješenje stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

Područje Republike Hrvatske dio je paleogeografske jedinice Jadransko-dinaridske karbonatne platforme. Tijekom razdoblja jure i krede na karbonatnoj platformi dolazi do okopnjavanja, odnosno postojali su takvi ekološki uvjeti koji su omogućili opstanak i razvoj dinosauruskih populacija. Populacije dinosaura koje su naseljavale ova područja specifične su po morfologiji i dimenzijama fosilnih otisaka stopala te po kostima koje se razlikuju od istodobnih nalaza iz ostalih dijelova svijeta. Nalazi otisaka stopala upućuju na prisutnost sauropodnih, teropodnih i ornitopodnih dinosaura. Fosilni otisci i kosti očuvani su u mezozojskim naslagama vapnenca. Najstariji nalazi otisaka datiraju iz razdoblja gornje jure, a najmlađi iz gornje krede.

Na području Republike Hrvatske otkrivena su i istražena 23 (dvadeset i tri) nalazišta otisaka stopala dinosaura i 1 (jedno) nalazište s otkrivenim petrificiranim (okamenjenim) kostima.

Prvi nalaz na području Republike Hrvatske datira iz 1925. godine, kada je A. Bachofen – Echna na Velikom Brijunu uočio njihove tragove. Na području Nacionalnog parka »Brijuni« do danas su otkrivena četiri nalazišta. Najveće i stratigrafski najstarije poznato nalazište u ovom dijelu Europe otkriveno je u kamenolomu »Kirmenjok« gdje je pronađen 971 otisak od kojih 161 tvore 23 staze kretanja.

Pronalazak fosila dinosaura na području Hrvatske je moguć, ali očuvanost takvih nalaza je mala, stoga svi dosada pronađeni nalazi, ali i eventualno novootkriveni nalazi fosila dinosaura imaju značajnu obrazovnu i znanstvenu vrijednost. Njihovi ostaci jedini su svjedoci o njihovom životu koje je moguće koristiti u interpretaciji i edukaciji te popularizaciji geobaštine.

Većina nalazišta fosila dinosaura u Republici Hrvatskoj loše je očuvana. Posebno su ugrožena nalazišta koja se nalaze na području autokampova i ona u blizini naselja, zbog namjernog i nenamjernog vađenja očuvanih ostataka te oštećivanja. Obalna nalazišta ugrožena su zbog ekspanzije ronilačkog turizma kao i prirodnog djelovanja mora (nagrizanje potopljenih nalazišta, abrazija, itd.). Fosili koji se nalaze u kamenolomima ugroženi su zbog mogućnosti uništavanja nalazišta prilikom iskopa i miniranja.

Nakon razmatranja stručnog mišljenja za proglašenje fosila dinosaura zaštićenim dijelom prirode koje je izradio Zavod za zaštitu okoliša i prirode Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (klasa: 612-07/14-11/07; urbroj: 517-20-4) u prosincu 2020. godine i (klasa: 612-07/14-11/07, urbroj: 517-12-2-2-1-21-6) u ožujku 2021. godine sukladno odredbama članka 160. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode utvrđeno je da su fosili dinosaura na 24 (dvadeset i četiri) nalazišta na području Republike Hrvatske značajni zbog svoje rijetkosti, veličine i izgleda, obrazovnog i znanstvenog značaja te se proglašavaju zaštićenim dijelovima prirode.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Ovo je rješenje izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom u Zagrebu, Avenija Dubrovnik 6, 10000 Zagreb. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog dopuštenja. Tužba se predaje nadležnom upravnom sudu u Zagrebu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Klasa: UP/I-612-07/19-20/02

Urbroj: 517-10-2-1-21-10

Zagreb, 25. ožujka 2021.

Ministar

dr. sc. Tomislav Čorić, v. r.

PRILOG I.

Popis nalazišta fosila dinosaura i njihove lokacije u Republici Hrvatskoj

Redni broj	Nalazište	Lokacija	Godina pronalaska
1.	Ploče	Brijuni	1925.
2.	Pogledalo/Barban	Brijuni	1965.
3.	Fenoliga	Južna Istra	1975.
4.	Plješivac/Kamik	Brijuni	1987.
5.	Kolona/Datule Barbariga	Jugozapadna Istra	1993.
6.	Lanterna	Zapadna Istra	1993.
7.	Solaris 1	Zapadna Istra	1994.
8.	Solaris 2	Zapadna Istra	1994.
9.	Uvala Palud	Rovinj	1999.
10.	Gustinja	Rovinj	2000.
11.	Puntižela	Pula	2000.
12.	Lovrečica	Umag	2001.
13.	Ladin Gaj	Umag	2001.
14.	Kirmenjaka I	Zapadna Istra	2001.
15.	Trstike/Debela Glava	Brijuni	2001.
16.	Grakalovac	Južna Istra	2001.
17.	Biokovo	Biokovo	2001.
18.	Zlatne Stijene	Pula	2004.
19.	Žukova	Otok Hvar	2004.
20.	Karigador	Novigrad	2005.
21.	Savudrija	Sjeverozapadna Istra	2007.
22.	Kirmenjaka II	Zapadna Istra	2010.
23.	Brbišćica	Dugi Otok	2011.
24.	Mareda	Novigrad	2018.

PRILOG II.

Prostorni raspored nalazišta fosila dinosaura na području Republike Hrvatske

